

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Tanel Teras
Jurist

Teie: 15.04.2025

Meie: 30.04.2025 nr 2.3-8/25/1169-2

SMIT

E-post: tanel.terase@smit.ee

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise milles, palute selgitada, kas riigiasutused peaksid pigem hoiduma „konfidentsiaalse teabe“ kategooria määratlemisest enda hankelepingutes, kuivõrd avaliku teabe seadus sellist kategooriat ei tunne ning teabevaldajal võib olla avalik, AK või erineva tasemega RS teave?

Avaliku teabe seaduse § 2 lg 1 sätestab avalikule teabele juurdepääsu ja selle taaskasutamise tingimused, korra ja viisid ning teabele juurdepääsu võimaldamisest keeldumise alused. Sama seaduse § 5 sätestab, kes on teabevaldaja ning kellele avaliku teabe seadus kohaldub. Asutused ja isikud, kes on teabevaldajad ei saa oma valduses olevale teabele kehtestada piiranguid muul juhul, kui selleks on seadusest tulenev alus. Seega ei saa teabevaldaja näiteks pakkujatega lepingus kokku leppida teabe konfidentsiaalsuses. Avaliku teabe seadusest tulenevad kohustused ei laiene aga neile, kes ei ole teabevaldajad AvTS-i mõistes.

Seega, kui teenuse tellimiseks tuleb avaliku sektori asutusel käsundi saajale, kes ei ole teabevaldaja ja kellele ei kohaldu AvTS, mingil põhjusel edastada AK teavet, siis et tagada, et seda ei avalikustataks kolmandatele isikutele, ongi ainuke võimalus kirjutada lepingusse konfidentsiaalsuskohustus, millega tagada AK teabe kaitse. Ehk siis kokkuvõtvalt AK teabe hoidmise kohustus on AvTS-st tulenevalt teabevaldajatel ja tema töötajatel. Isikutele ja asutustele, kes ei ole teabevaldajad ja kellele AvTS ei kohaldu, saabki AK teabe hoidmise kohustuse panna konfidentsiaalsuslepinguga.

Palute selgitada, kas juhul, kui teabevaldaja on otsustanud kooskõlas AvTS-ga avaldada kolmandale isikule (nt hankelepingu partneri töötaja) AK teavet ning kõnealune kolmas isik avalikustab AK teabe, kuulub sellise isiku suhtes kohaldamisele AvTS § 54¹?

Nagu juba eelpool selgitasin, siis kohaldub AvTS ainult teabevaldajatele ja tema ametnikele ja töötajatele ning AvTS § 54¹ alusel saab karistada väärteokorras ainult füüsilist isikut, kellele kohaldub AvTS ehk kes on kohustatud AK teavet hoidma. Isikuid, kellele AvTS ei kohaldu, ei saa AvTS § 54¹ alusel karistada. Käsunduslepingute puhul on tegemist võlaõigusliku lepinguga, mille teiseks pooleks ei ole reeglina asutus või isik, kelle kohaldub AvTS. Lepingusse kirjutatud leppetrahvi objektiks saab olla on reeglina ettevõtte, mitte konkreetne füüsiline isik. Samuti ei kohaldu sellisele leppetrahvile AvTS, kuna AvTS (leppe)trahve ette ei näe. AvTS näeb ette ainult väärteolise vastutuse.

Küll aga tekib küsimus, millist AK teavet avalik sektor teenuste tellimiseks kolmandatele isikutele edastab ehk millist piiranguga teavet sellised hankelepingud ja käsunduslepingud sisaldavad. Välistada seda siiski ei saa, kui tegemist on näiteks turvasüsteemide või riigikaitselisi objekte puudutavate lepingutega, siis võib see olla põhjendatud. Seda tuleb aga iga kord eraldi hinnata.

Seega kokkuvõtvalt ei ole välistatud vajadus käsunduslepingutesse konfidentsiaalsuskohustuse panemine käsundi saajale, kuna reeglina nad ei ole teabevaldajad ja neile AK teabe hoidmise kohustus ei laiene.

Loodame, et saime oma selgitustega Teile abiks olla. Täiendavate küsimuste tekkimisel oleme meeleldi nõus neile vastama.

Lugupidamisega

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel